

Ragdoll. Ultima ta zi

Traducere din engleză de Martin Zick

Prolog

Luni, 24 mai 2010

Samantha Boyd trecu pe sub bariera șubredă a poliției și aruncă o privire statuii Justiției cocoțate pe clădirea cu o reputație nu tocmai bună a tribunalului londonez Old Bailey. Ar fi trebuit să fie simbolul puterii și al integrității, dar Samantha o vedea aşa cum era, de fapt: o femeie dezamăgită și disperată, gata să se arunce pe caldarâm. Legătura de la ochi de care se bucurau suratele ei din toată lumea fusese omisă; „justiție oarbă” era un concept naiv, mai ales când implica probleme ca rasismul și corupția din poliție.

Străzile și stațiile de metrou din jur fuseseră închise după ce roiul de jurnaliști se instalase acolo, transformând zona aglomerată din centrul Londrei într-o mahala absurdă a clasei de mijloc. De pe asfaltul presărat cu gunoaie, câteva pungi goale se ridicaseră să împodobească firmele Marks & Spencer și Pret A Manger. Sacii de dormit de firmă erau împachetați în timp ce se auzea bâzâitul aparatelor de ras și un fier de călcat de voiaj nu reușea

Respect pentru oameni și carti
de loc să ascundă faptul că tipul care-l folosea dormise în singura ținută cu cămașă și cravată pe care o avea.

Samantha nu se simtea în largul ei în timp ce se strecura prin multime. Întârziase și reușise să transpire după marșul de șase minute de la Chancery Lane, iar părul blond-platinat era prea strâns în coada în care și-l prinse, într-o încercare nereușită de a-și schimba aspectul. Presa îi identificase deja din prima zi pe cei implicați în proces. Până în acel moment, în ziua a patruzeci și șasea, Samantha probabil că apăruse deja în toate ziarele importante din lume. Ba chiar fusese nevoie să cheme poliția când un reporter săcăitor o urmărise până acasă, în Kensington, și refuzase să mai plece. Hotărâtă să evite orice atenție de care nu avea nevoie, mergea repede, cu capul plecat.

Două rânduri serpuitoare se întindeau în intersecția cu Newgate Street. Unul pornea de la cele câteva cloșete mobile, insuficiente pentru multimea de acolo, iar celălalt de la toneta Starbucks. Își făcu drum prin șuvioul de oameni care se deplasa continuu între cele două cozi și se îndreptă spre polițistii care păzeau intrarea în tribunal. Trecu neatentă prin cadrul uneia dintre zecile de transmisiuni în direct care se desfășurau acolo și se trezi admonestată în japoneză de o femeie micuță.

„Ultima zi”, își spuse Samantha în timp ce lăsa în urmă torrentul de injurii ininteligibile. Încă opt ore și viața ei avea să revină la normal.

La intrare, un polițist pe care nu-l mai văzuse îi verifică îndelung actul de identitate și o conduse prin rutina deja familiară: predarea bunurilor personale, explicatiile legate de inelul de logodnă pe care nu-l putea scoate de pe deget după ce se declanșa alarma detectorului de metale, grijile

pe care și le făcea pentru posibilele urme de transpirație atunci când ridică mâinile pentru controlul corporal și apoi intrarea în holul insipid. Se alătură celorlalți unsprezece jurați, luându-și un pahar de cafea călăie.

Dață fiind atenția copleșitoare acordată de presa internațională incidentului din fața casei ei, se luase decizia fără precedent de a izola jurații, ceea ce declanșase un scandal public, pentru că facturile de la hotel se ridicau deja la zeci de mii de lire, provenind din banii contribuabililor. După aproape două luni, discuțiile de dimineată se învârteau mai ales în jurul unor subiecte mărunte, cum ar fi durerile de spate provocate de paturile din hotel, monotonia meniului la cină și deplângerea lipsurilor: copiii, nevasta, ultimele episoade din *Lost*.

Sosirea aprodului curții eliberă tăcerea încordată pe care discuțiile triviale o mascaseră până atunci. Un bărbat mai în vîrstă pe care-l chema Stanley, numit de ceilalți șeful juraților — aparent din simplul motiv că semăna ciudat de mult cu Gandalf — se ridică încet în picioare și îi conduse afară din încăpere.

Probabil una dintre cele mai cunoscute săli de judecată din lume, Tribunalul Unu era rezervat doar pentru cele mai grave crime; era sala în care urcaseră pe scenă ca să dea seama de păcatele lor însemnate Crippen, Sutcliffe și Dennis Nilsen¹. Printron un panou de sticlă mată de deasupra, lumina artificială inunda sala dominată de lambriurile din lemn de culoare întunecată și tapițeriei din piele verde.

Când se așeză în primul rând al zonei rezervate juraților, cel mai aproape de boxa acuzaților, Samantha

¹ Criminali celebri în Anglia, ultimii doi fiind ucigași în serie. (N.t.)

își dădu seama că rochia ei albă, pe care și-o desenase singură, era poate puțin prea scurtă. Își puse în poală dosarul cu probe pe care fiecare jurat îl primise de la instanță, dezamăgindu-l pe libidinosul care în prima zi aproape că-și răsturnase un coleg în graba de a prinde un loc lângă ea.

Spre deosebire de sălile de tribunal din filmele americane, unde acuzatul îmbrăcat elegant stă la masă alături de avocații săi, inculpatul din Old Bailey înfrunta singur sala intimidantă. Panourile din sticlă, mici, dar bine conturate, care încadrau boxa acuzaților nu făceau decât să sporească impresia că cei aflați înăuntru reprezentau un pericol însemnat pentru cei din sală.

Vinovat până la dovedirea nevinovăției.

Față în față cu boxa acuzaților, în stânga Samanthei era pupitrul judecătorului. O sabie cu mâner din aur atârna de blazonul regal în spatele scaunului din mijloc, singurul care rămașese liber pe întreaga durată a procesului. Funcționarii curții și echipele apărării și acuzării ocupau mijlocul sălii, iar galeria suspendată de peretele din fund era înțesată de spectatorii cu ochi obosiți care-și petrecuseră noaptea afară ca să-și asigure locul la ședința de închidere a răsunătorului proces. În spatele sălii, pe băncile uitate de sub galerie, stăteau tot felul de indivizi vag implicați în proces: experți de care avocații ar fi putut avea nevoie, deși cel mai probabil nu, angajați ai tribunalului și, desigur, ofițerul care făcuse arestarea și care era subiectul tuturor controverselor — detectivul poreclit Lupul: William Oliver Layton-Fawkes.

Lupul participase la toate cele patruzeci și sase de ședințe ale procesului. Petrecuse nenumărate ore fixând cu privirea boxa acuzaților. Își păstrase tot timpul o

expresie rece și ocupase un loc peste care puteai trece ușor cu vederea, aproape de ieșire. Bine făcut, cu față înăsprită de vreme și ochii de un albastru intens, părea abia trecut de patruzeci de ani. Samantha considera că ar fi fost destul de atrăgător dacă n-ar fi arătat de parcă fusese treaz luni la rând, purtând pe umeri greutatea întregii lumi. Deși, la drept vorbind, chiar o făcuse.

„Ucigașul incinerator”, aşa cum îl poreclise presa, devenise cel mai prolific criminal în serie londonez din istorie. Douăzeci și șapte de victime în douăzeci și șapte de zile, toate prostituate între paisprezece și șaisprezece ani. Cazul se bucurase de o atenție deosebită pentru că-i făcuse pe toți să devină conștienți de realitățile dure care se petreceau prin cotloanele propriului cartier. Majoritatea victimelor fusese găsite încă arzând, puternic sedate și aprinse de vii, iar infernul produs de flăcări înláatura orice probe posibile. Crimele se opriaseră brusc, lăsându-i pe detectivi în ceată, fără vreun suspect însemnat. Poliția metropolitană fusese criticată aspru în timpul investigațiilor pentru că nu reușea să pună capăt uciderii unor fete nevinovate. Și, deodată, la optsprezec zile după ultima crimă, Lupul arestase un suspect.

Bărbatul din boxa acuzațiilor era Naguib Khalid, un musulman sunnit britanic de origine pakistaneză care lucra ca șofer de taxi în capitală. Trăia singur și avea un istoric presărat cu delicte mărunte. Atunci când fusese prezentate tribunalului probele ADN care făceau legătura între bancheta din spate a taxiului condus de Khalid și trei dintre victime, împreună cu mărturia acuzatoare a Lupului, cazul părea limpede. Dar pe urmă totul începuse să se destrame.

Au ieșit la iveală o mulțime de alibiuri care contraziceau rapoartele camerelor de supraveghere adunate de detectiv și de echipa lui. S-au vehiculat acuzații de agresiune și intimidare în perioada în care acuzatul fusese reținut. Probe criminalistice contradictorii sugerau că ADN-ul carbonizat nu putea fi considerat probă relevantă, iar la un moment dat, spre încântarea avocaților apărării, directorul pentru standarde profesionale al poliției metropolitane a prezentat o scrisoare care le atrăsesese atenția. Era scrisă de un coleg sub protecția anonimatului și datată cu câteva zile înainte de ultima crimă. Autorul își exprima îngrijorarea față de modul în care Lupul conducea investigațiile, susținând că devenise „obsedat”, „disperat”, și recomandând repartizarea cazului unui alt detectiv.

Cea mai importantă poveste din lume devenise dintr-odată și mai importantă. Polițiștii au fost acuzați că-l foloseau pe Khalid ca pe un țap ispășitor pentru a-și acoperi greșelile. Șeful departamentului de operațiuni speciale și adjunctul lui au fost forțați să demisioneze, acuzați că lasă să se petreacă sub ochii lor acte de corupție flagrante, iar tabloidele se umpluseră de povești scandalioase care-l aveau ca erou pe nefericitul detectiv: părea că existau ceva probleme cu alcoolul și că înclinațiile lui spre violență puseseră capăt căsniciei. La un moment dat, îngâmfatul apărător al lui Khalid susținuse chiar că Lupul și clientul lui ar fi trebuit să schimbe locurile între ei. În timpul acesta, Naguib Khalid a privit mereu circul desfășurat în fața lui cu uimire, fără să afișeze vreo urmă de satisfacție vizavi de transformarea lui din demon în victimă.

Ultima ședință a procesului s-a desfășurat conform așteptărilor. Apărarea și acuzarea și-au ținut pledoariile

finale, apoi judecătorul a dat juriului instrucțiunile: o scurtă sinteză a probelor rămase valide și câteva sfaturi privitoare la hătișurile legislative. Apoi, jurații s-au retras pentru a stabili verdictul și au fost conduși prin spatele boxei martorilor într-o încăpere decorată, cum altfel, în lemnul închis la culoare și pielea de culoare verde prezente peste tot. Cei doisprezece jurați au stat patru ore și jumătate în jurul mesei din lemn și au dezbatut verdictul.

Samantha hotărâse cu săptămâni în urmă cum avea să voteze și a fost surprinsă de părerile atât de diferite ale colegilor ei. Nu s-ar fi lăsat niciodată influențată de opinia publică, și-a spus în sinea ei, deși era bucuroasă că votul ei nu avea să mai pună gaz pe rugul de relații publice pe care ajunseseră magazinul, viața și fericirea ei. Au fost repetate întruna aceleași și aceleași argumente. Apoi cineva a pus în discuție un aspect al mărturiei detectivului și s-a inflamat când i s-a spus, pentru a enșpea oară, că respectivul argument nu poate fi admis și trebuie ignorat.

Din când în când, Stanley le propunea să voteze, apoi trimiteau prin aprobație un bilet și judecătorul era înștiințat că încă nu au ajuns la un verdict unanim. Cu fiecare vot câte un jurat mai ceda în fața presiunii majorității tot mai mari, până când, cu câteva minute înainte de a se face cinci ore de dezbatere, s-a ajuns la o majoritate de zece contra doi. În cruntat, Stanley i-a dat aprobului biletul cu înștiințarea și, după alte zece minute, omul s-a întors să-i conducă înapoi în sală.

În drumul spre boxa juraților, Samantha simți toți ochii ațintiți asupra ei. În sală domnea tăcerea și era stânenită de ecoul care se auzea la fiecare pas făcut cu tocurile ei înalte. Din fericire, scârțăturile și părăiturile care urmară, în timp ce jurații se așezau, o ajutăram să se

linistească, făcând sunetele scoase de pantofii ei să pară nesemnificate prin comparație.

Vedeau oameni care încercau să-i descifreze expresia feței, prea nerăbdători ca să mai aștepte un minut verdictul oficial, și asta o bucura. O încăpere plină de oameni „învătați” care se învârteau în pas fudul cu perucile și robele lor, tratându-i pe jurați cu o politețe condescendentă. În orice caz, acum erau la mâna juraților. Samantha își înăbuși un zâmbet satisfăcut. Se simțea ca un copil care știe ceva ce nu trebuie să spună.

— Acuzatul să se ridice, lătră aprobul spărgând liniștea.

În boxa acuzaților, Naguib Khalid se ridică ezitant în picioare.

— Șeful juraților să se ridice.

La capătul rândului pe care stătea Samantha, Stanley se ridică în picioare.

— Ați ajuns la un verdict cu care să fiți toți de acord?

— Nu, se auzi vocea spartă a lui Stanley, care făcea răspunsul aproape de neauzit.

Samantha își dădu ochii peste cap și-și drese glasul tușind scurt de trei ori.

— Nu, aproape că strigă Stanley.

— Ați ajuns la un verdict cu care să fie de acord o majoritate suficientă?

— Am ajuns, spuse Stanley tresăriind, surprins de replica nepotrivită. Scuze... Da!

Aprobul se uită în sus către judecător, care făcu semn din cap că acceptă votul majoritar.

— L-ați găsit pe acuzatul Naguib Khalid vinovat sau nevinovat de cele douăzeci și șapte de capete de acuzare pentru crimă?

Samantha își dădu seama că-și ținea respirația, chiar dacă știa răspunsul. Câteva scaune scârțâiră la unison în timp ce urechile nerăbdătoare încercau să se apropie, cu intenția de a anticipa răspunsul.

— Nevinovat.

Samantha se uită la Khalid, fascinată de reacția lui. Tremura de ușurare, cu fața în palme.

Dar în acel moment se auziră primele tipete de groază.

Lupul se repezise la boxa acuzațiilor și-l trăsesese pe Khalid de cap peste împrejmuirea de sticlă înainte ca vreunul dintre gardieni să aibă timp să reacționeze. Khalid ateriză greoi, scoțând un icnet înăbușit în timp ce peste el se declanșă o ploaie de lovitură. Coastele îi părâiră sub piciorul Lupului, care în intensitatea atacului își julise încheieturile.

De undeva se auzi o alarmă.

Lupul fu lovit peste față și simți gust de sânge în timp ce se dădu împleticit cu spatele către jurați, doborând-o pe femeia care se afla cel mai aproape de el. În cele câteva secunde de care avu nevoie pentru a-și recăpăta echilibrul, câțiva polițiști umplură spațiul dintre el și corpul căzut lângă boxă.

Lupul se repezi înapoi clătinându-se, dar simți brațe puternice care-i cuprinseră trupul slăbit, îl forțără să îngenuncheze și apoi să se întindă la podea. Răsufla greu, simțind mirosul de transpirație și de ceară de parchet, și urmări unul dintre bostoanele polițiștilor răniți rostogolindu-se și oprindu-se cu o bufnitură în lambriul din spatele lui Khalid.

Părea mort, dar Lupul trebuia să se asigure de asta.

Respect pentru oameni și carti
Cu ultimele puteri, se smulse din strânsoare și începu să se târască spre bărbatul lipsit de suflare, plin de pete maronii în locurile în care sângele pătrunse prin țesătura costumului său bleumarin ieftin. Lupul întinse mâna spre armă și-și strânse degetele pe patul rece din metal. O ridicase deasupra capului când o lovitură năucitoare îl doborî pe spate. Dezorientat, nu mai putu decât să se uite la ofițerul care, cu o nouă pendulare, îi dădu o a doua lovitură teribilă peste încheietură.

Nu trecuseră nici douăzeci de secunde de la verdictul „nevinovat”, dar în momentul în care auzi metalul răsunând pe lemn, Lupul înțelese că s-a terminat. Se ruga doar să fi reușit.

Oamenii țipau și se înghesuiau spre ieșiri, dar un val de polițiști îi împingeau înapoi. Samantha stătea pe podea, năucă, și privea în gol, în ciuda evenimentelor care se desfășuraseră la doar câțiva pași de ea. În cele din urmă, cineva o apucă de braț, o trase în picioare și o împinse afară din sală. Persoana care o conducea striga ceva, dar niciun cuvânt nu ajungea la Samantha. Abia dacă remarcă sunetul înfundat al alarmei. În holul mare alunecă pe podea și simți capul atingându-i-se de un genunchi. Nu simți nicio durere, dar căzu pe spate pe marmura siciliană alb cu negru, de unde privea năucită domul ornamental care se ridica la douăzeci de metri deasupra, statuile, vitraliile și picturile murale.

Salvatorul ei o trase din nou în picioare după treccerea mulțimii, o conduse până la intrarea principală, care fusese scoasă din uz, apoi se repezi înapoi către sală. Ușile imense din lemn erau larg deschise și dincolo de ele o întâmpină cerul întunecat. Rămasă singură, porni împleticindu-se pe stradă.

Respect pentru bărbeni și carti
Tabloul n-ar fi fost mai bun nici dacă ar fi pozat: frumoasa jurată îmbrăcată în alb, plină de pete de sânge, cu un aer buimac, stătea rezemată de perete lângă statuile Curajului, Adevărului și rău-prevestitorului Înger care no-tează păcatele oamenilor, învelit din cap până-n picioare cu o pelerină grea, ca Moartea, gata să raporteze în ceruri o nesfârșită listă de păcate.

Samantha întoarse spatele grămezii de jurnaliști prădători și luminilor orbitoare ale blițurilor. Printre flash-urile miilor de aparate foto observă cuvintele încrustate în piatră pe frontonul susținut de patru stâlpi, de parcă ar fi avut nevoie de sprijin pentru greutatea lor metaorică:

Apărați copiii și sărmanii, pedepsiți-i pe cei răi.

Citind acele cuvinte, o încercă sentimentul că, într-un anumit fel, eșuase. Putea să spună cu mâna pe inimă că nu are niciun dubiu față de nevinovăția lui Khalid, aşa cum detectivul nu avea niciun dubiu față de vinovăția lui? Când, în cele din urmă, privirea îi căzu din nou pe îngerul cu mantie, Samantha înțelese că era pe listă.

Tocmai fusese judecată.